

Framtidig leveringssikkerhet for vannforsyning - Vestby kommune

Saksbehandler: Arne Kristian Sogn	Saksnr.: 16/00531-32
Behandlingsrekkefølge	Møtedato
Formannskapet	06.05.2019
Kommunestyret	20.05.2019

Rådmannens innstilling:

- Dagens situasjon for alternativ drikkevannsforsyning til enhver tid er ivaretatt ved at kommunen kan motta 4200 m³ vann fra Fredrikstad/Sarpsborg og inntil 3100 m³ vann fra Ås dersom leveransen fra Movar uteblir. Den alternative forsyningen vil derfor være tilstrekkelig i lang tid framover.
- Lekkasjesøk på drikkevannsnettet intensiveres samtidig med utskifting av hovedvannstrase gjennom Vestby slik at det nasjonale målet for lekkasjer, som er under 25%, nås snarest mulig.
- Hvitsten vannverk som i dag er en ren nødvannsforsyning holdes i drift.
- Forhandlinger med Movar med sikte på å øke leveranse av vann fra Fredrikstad/Sarpsborg i framtid gjennomføres innen utløpet av 2021.
- Forhandlinger med kommunene Ås, Ski og Oppegård med sikte på å øke leveranse av vann fra nord gjennomføres innen utløpet av 2021.

Vedlegg:

Vedlegg 1 Vedtak om leveringssikkerhet - Frist for gjennomføring av tiltak 030619 - Tilsyn ved kommunale vannverk i Vestby

Vedlegg 2 Redegjørelse fra Cowi om reservevannforsyning

Vedlegg 3 Temaplan for vannforsyning vedtatt 12.02.2018

Vestby kommune

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Med bakgrunn i vedtak fra Mattilsynet datert 20.12.2018 om leveringssikkerhet av drikkevann for Vestby kommune har rådmannen utarbeidet en redegjørelse for reservevannsforsyning/alternativ vannforsyning med tilhørende forpliktende plan. Planen er basert på temaplan for vann som er vedtatt 12.02.2018 (Vedlegg 3). Denne planen har bakgrunn i Ros-analyse av 2017 ved hjelp av konsulentfirmaet Cowi i samarbeid med kommunens egne fagfolk. Redegjørelse av 09.04.2019 for framtidig leveringssikkerhet av drikkevann i Vestby kommune er også utarbeidet av Cowi i samarbeid med kommunens egne fagfolk som tilsvar på Mattilsynets krav.

Bakgrunn for saken:

Saken er fremmet med bakgrunn i at Vestby kommune har fått et pålegg om en forpliktende plan/dokumentasjon for reservevannsforsyning/alternativ vannforsyning med perspektiv for framtiden som sikrer at de langsiktige behovene for vannforsyning er i varetatt. Planen har basis i et tilsyn som ble gjennomført av Mattilsynet 31.10.2018. Vedlagt følger Mattilsynets tilsynsrapport med vedtak med krav om tilbakemelding innen 03.06.2019 (vedlegg 1). Påstanden fra Mattilsynet er at kommunen kommer dårlig ut når det gjelder reservevannsforsyning. Vedtaket er fattet med hjemmel i drikkevannsforskriften § 28 Tilsyn og vedtak jamfør §§ 9 og 6. Kortfattet er vedtaket fra Mattilsynet slik:

Vestby kommune må utrede hvilke alternativer for å etablere en fullgod reservevannsforsyning/alternativ vannforsyning, slik at tilstrekkelig mengder drikkevann kan leveres til enhver tid.

Deretter må kommunen ta en avgjørelse om hvilke/hvilken alternativ vannforsyning som velges for å sikre fullgod leveringssikkerhet for vann. Avgjørelsen må baseres på en ROS analyse for å avdekke sårbarheten i vannforsyningen. ROS-analysen/farekartleggingen må være utført av personer eller fagmiljø med tilstrekkelig kompetanse.

Når en avgjørelse er tatt om å sikre leveringssikkerheten, må det legges fram en forpliktende plan for hvordan og når en fullgod reservevannsforsyning/alternativ vannforsyning er på plass. Den forpliktende planen med underliggende dokumenter (inkludert deres vurderinger) må sendes til Mattilsynet som tilbakemelding på oppfylt vedtak.

1. Innledning

Vestby kommune får i dag vannforsyningen fra Movar som også leverer vann til Moss, Rygge, Råde og våler. Movar har forpliktet seg til gjennom selskapsavtalen å kunne levere den vannmengden som Vestby kommune måtte ha behov for til enhver tid. Detaljer finnes i vedlegg 2.

Dagsleveransen på ca. 5400 m³ er den samme nå i 2018 basert på en befolkning på ca. 18000 fastboende som den var i 1993 basert på ca. 9500 fastboende. Nå er det i tillegg etablert en betydelig mengde næringsselskaper som ikke var etablert i 1993.

Vestby kommune

Grunnen til samme vannforbruk skyldes et offensivt arbeid med lekkasjesøk på det kommunale ledningsnettets gjennomført av kommunens egne fagarbeidere.

Det er anført i pålegget at kommunen har en dårlig reservevannsforsyning. Det er ikke riktig og Vestby kommune har en svært bra reservevannsforsyning/alternativ forsyning både sydfra gjennom Movar og nordfra gjennom Ås. Dette kommer fram i vedlegg 2.

2. Rammebetingelser/drøfting

Dagens situasjon

Den kommunale vannforsyningen i Vestby kommune distribuerer ca. 1.923.754 m³ (2017) vann til de ca. 18.000 fastboende i kommunen. Kommunen produserer ikke drikkevann selv, men får hovedsakelig drikkevann fra Movar. Kommunen distribuerte 1945228 m³ drikkevann i 2018. Dagens vannforbruk i Vestby er nå ca. 5400 m³/døgn. Vestby trenger mer drikkevann i fremtiden på grunn av veksten i kommunen.

Movar skal levere drikkevann gjennom ordinær vannforsyning til Vestby kommune. Ny overføringsledning fra Movar til Vestby skulle ha vært ferdig i 2019/2020. Denne prosessen er forsinket og reguleringsplanen ligger nå ute til høring. Vestby kommune har selv iverksatt forprosjekt og arbeid med reguleringsplan for den nye vannledningen fra Rykkin til Liabråten i henhold til vedtatt temaplan for vann. Samtidig med at Movar sin overføringsledning er klar vil også kommunens ledning være klar fram til Liabråten. Vestby kommune vil dermed ha to ledningsstrekker inn i sørdelen av kommunen, begge med vann fra Movar. Det er lagt en reservevannsforsyning inn til Vestby sentrum nordfra. Denne ledningen er det avtalt en levering på 36 l/s noe som gir ca 3000 m³ i døgnet. Avtaler er gjengitt i vedlegg 2.

Bortfall av vannproduksjon ved Movar sitt vannverk i Rygge.

Mattilsynet ber kommunen å vise hvordan kommunen skal levere nok drikkevann til enhver tid. Dersom Movar sitt anlegg i Rygge blir skadet eller satt ut av drift kan kommunen ikke lenger få drikkevann fra Movar. Kravet i drikkevannsforskriften er da at kommunen må ha en alternativ forsyning i en slik situasjon. Det er derfor lagt en vannforsyningsledning mellom Movar og Fredrikstad/Sarpsborg. Denne forsyningsledningen er lagt for at det er mulig å distribuere drikkevann mellom kommunene i en krisesituasjon. Det er etablert en egen avtale mellom partene som regulerer distribusjonen. Detaljer framkommer i vedlegg 2.

Dagens gjennomsnittsforgbruk er ca. 5400 m³. Vestby kommune kan vi få inntil ca. 4200 m³ vann fra Movar gjennom Moss/ny planlagt hovedledning med vannforsyning fra Fredrikstad/Sarpsborg. I tillegg kan kommunen fortsatt få inntil ca. 3100 m³ drikkevann fra Ås. Tilsammen får kommunen ca. 7200 m³ drikkevann om Movar sitt anlegg settes ut av drift. Forbruket kan derfor øke med 35% før det er behov for utbygging av alternativ vannforsyning. Vårt ordinære forbruk er derfor godt innenfor i dagens situasjon og i lang framtid. Detaljer framkommer i vedlegg 2.

Vestby kommune

I tillegg arbeides det med lekkasjesøk på kommunens vannledninger. På grunn av dette arbeidet har kommunens forbruk ikke øket de siste 25 år. Lekkasjesøk bør derfor intensiveres ytterligere sammen med utskifting av hovedvannstrase gjennom Vestby slik at Norges nasjonale mål for lekkasjer er under 25% snarest mulig. Lekkasjesøk må også vurderes på private stikkledninger. Dette arbeidet vil bidra til å bedre leveransen av drikkevann uansett hvor vannet kommer fra.

Hvitsen vannverk som i dag er en ren reservevannsforsyning må vedlikeholdes. Denne forsyningen kan settes inn som et nødvann.

I vedlegg 2 framkommer det videre at det er viktig i et framtidsperspektiv å opprette forpliktende avtaler nordover med kommune Ås, Ski, Frogn og Oppegård for å kunne få til en framtidig sikker vannforsyning på tvers av kommunegrensene. Forhandlinger må også gjennomføres med Movar med sikte på å øke leveranse av vann fra Fredrikstad/Sarpsborg eller andre mulige leveranser.

Fagrådet for vannforsyningen i indre Oslofjord vurderer for tiden å etablere en modell for å belyse regionens muligheter for overføring av reservevannsmengder. Oslo kommune bygger ut et nytt komplett vannverk som kan være med å bidra til å levere vann sydover også til Vestby og Mosseregionen. Vestby kommune bør bidra til at framtidig vannforsyningen i indre Oslofjord utvikles til beste for samfunnet forøvrig og med kommunens egne innbyggere i fokus.

Alternativer:

Ingen alternativer utover teksten over er vurdert.

Miljømessige konsekvenser:

Ingen miljømessige konsekvenser påløper.

Økonomiske konsekvenser:

Gjennomføring/oppfølging av planen medfører ingen økte kostnader utover det som allerede er vedtatt i handlingsprogrammet.

Vurdering:

Dagens situasjon når det gjelder leveranse av drikkevann til enhver tid er tilfredsstillt gjennom de avtaler som er etablert. Økning i vannleveransen på inn til 35 % kan også gjennomføres før ytterligere tiltak må gjennomføres. Kommunen kan derfor meddele Mattilsynet at vannforsyningen i kommunen er under kontroll. I tillegg meddeles det også at kommunen forøvrig jobber videre med ytterligere forhandlinger om framtidig vannforsyning både nord og syd. Videre arbeider med lekkasjesøk på kommunale og private vannledninger vil også bidra til økt kapasitet.

Medbestemmelse:

Kommunens fagpersonell for vann har bidratt til utarbeidelse av grunnlagsdokumentene for saken.

Konklusjon:

Følgende punkter inngår derfor i kommunens plan for leveringssikkerhet.

Vestby kommune

- Dagens situasjon for alternativ drikkevannsforsyning til enhver tid er ivaretatt ved at kommunen kan motta 4200 m³ vann fra Fredrikstad/Sarpsborg og inntil 3100 m³ vann fra Ås dersom leveransen fra Movar uteblir. Den alternative forsyningen vil derfor være tilstrekkelig i lang tid framover.
- Lekkasjesøk på drikkevannsnettet intensiveres samtidig med utskifting av hovedvannstrase gjennom Vestby slik at Norges nasjonale mål for lekkasjer er under 25% nås snarest mulig.
- Hvitsten vannverk som i dag er en ren nødvannsforsyning må holdes i drift.
- Forhandlinger med Movar med sikte på å øke leveranse av vann fra Fredrikstad/Sarpsborg i framtid må gjennomføres innen utløpet av 2021.
- Forhandlinger med kommunene Ås, Ski og Oppegård med sikte på å øke leveranse av vann fra nord må gjennomføres innen utløpet av 2021.